

Sygn. akt : VU 2625/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku C. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania C. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 30 czerwca 2014 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 2625/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 czerwca 2014r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy C. D. prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu podał, że wnioskodawca nie ma prawa do świadczenia, ponieważ nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy uznał mu jedynie jako okresy pracy w szczególnych warunkach zatrudnienie od 13 września 1968r. do 9 stycznia 1977r. (okres 8 lat, 3 miesięcy i 27 dni).

Od wskazanej decyzji odwołanie złożył wnioskodawca C. D. domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury. Wnosił o uwzględnienie do stażu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia od 10 stycznia 1977r. do 31 grudnia 1985r. w (...). Twierdził, iż wykonywał w tym okresie prace szczególne na stanowiskach wymienionych pod poz. 14 Wykazu A będącego załącznikiem Zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Metalowego z 30 marca 1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Urz.MG.1985.1.1).

W odpowiedzi na odwołanie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji. Dodał, iż uznał wnioskodawcy do okresów pracy w szczególnych warunkach jego zatrudnienie od 13 września 1968r. do 9 stycznia 1977r. Zaś wskazywany w odwołaniu okres od 10 stycznia 1977r.

do 31 grudnia 1985r. nie był oceniany, gdyż wnioskodawca nie przedstawił właściwego dokumentu potwierdzającego wykonywanie pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił:

C. D. urodził się (...)

Na dzień 01 stycznia 1999r. wykazał ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Nie przystąpił do OFE.

Organ rentowy w oparciu o zaświadczenie pracodawcy 3 marca 2011r (k.9 akta em.), uznał mu do okresów pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia od 13 września 1968r. do 9 stycznia 1977r. (8 lat, 3 miesiące i 27 dni) na stanowisku ślusarza-montera, na którym wykonywał prace wskazane w dziale III poz. 83 – lutowanie płyt, blach i przewodów ołowianych oraz metali nieżelaznych Wykazu A będącego załącznikiem do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r. oraz w dziale III, poz. 83 pkt 4 zał. nr 1-3 Wykazu A będącego załącznikiem do zarządzenia MHiPM z 30 marca 1985r.. W zaświadczeniu tym, w uwagach wskazano, iż pracownicy zatrudnieni przy montażu maszyn i urządzeń wg Zakładowego Taryfikatora Stanowisk określani byli jako ślusarze- monterzy z działu III, poz. 83, pkt 4 Wykazu A zarządzenia MHiPM z 30 marca 1985r.

Zakład pracy odmówił wnioskodawcy potwierdzenia wykonywania przez niego pracy w szczególnych warunkach w okresie po 9 stycznia 1977r. twierdząc, iż wnioskodawca takiej pracy nie wykonywał.

(bezsporne)

Wnioskodawca C. D. zatrudniony był w (...) Fabryce (...) Spółce z o.o. w P. od 13 września 1968r. do 4 grudnia 1988r. na stanowisku:

- od 13 września 1968r. do 9 stycznia 1977r. – ślusarza (w wydziale (...))
- od 10 stycznia 1977r. do 30 września 1977r. – tokarza (w wydziale(...) tj. wydziale (...))
- od 1 października 1977r. do 28 lutego 1979r. – tokarza-ślusarza w Wydziale (...)
- od 1 marca 1979r. do 4 grudnia 1988r. – frezera w Wydziale (...).

Wydział(...) zajmował się produkcją na dużą skalę różnych urządzeń, których wcześniej modele przygotowywano w Wydziale (...) oraz takich elementów metalowych jak duże bębny, klatki szybowe, sita itp., które wykonywano na zlecenia firm zewnętrznych. Pracowali tam przede wszystkim ślusarze. Wykonywali oni prace związane z montażem maszyn i urządzeń.

Na wydziale (...) (wydziale (...)) wykonywano obróbkę skrawaniem elementów metalowych. Prace takie polegały na ich obróbce skrawaniem przy użyciu takich narzędzi jak frezarki, wytaczarki, tokarki. Będąc zatrudnionym na tym oddziale wnioskodawca pracował na tokarce przy obróbce elementów metalowych.

Wydział (...) zajmował się wykonywaniem elementów metalowych, części różnych maszyn i urządzeń, które po zaakceptowaniu produkowane były na większą skalę na Wydziale (...). Prace, które wykonywane były na tym wydziale polegały na wycinaniu palnikiem z blach czy kątowników określonych elementów, ściśle wd rysunków. Następnie wycięte elementy były obrabiane na różnych urządzeniach m. in. na tokarkach, frezarkach, szlifierkach. W okresie pracy na tym wydziale, początkowo na stanowisku tokarza- ślusarza wnioskodawca zajmował się obróbką na tokarce takich wyciętych elementów. Ponadto w zależności od potrzeb pomagał brygadzie ślusarskiej przy wycinaniu różnych metalowych elementów palnikiem. Po pewnym czasie, kiedy samodzielnie nauczył się pracy na frezarce, zatrudniono go od 1 marca 1979r. na stanowisku frezera. Od tego momentu pracować przede wszystkim na frezarce, przy

wyrównywaniu elementów z stali, mosiądzu i żeliwa. Zdarzało się, że był również kierowany do takich prac jak malowanie elementów metalowych minią, pakowania gotowych wyrobów, szlifowanie szlifierką.

dowody:

1) akta emerytalne: świadectwo pracy k. 8, zaświadczenie o pracy w szczególnych warunkach k. 9-10, decyzja k.15

2) akta osobowe: umowy o pracę, angaże, przeniesienia, protokoły komisji egzaminacyjnych, zaświadczenia lekarskie, wnioski o przeszerogowanie, wypowiedzenie umowy o pracę, świadectwa pracy,

3) protokół rozprawy z 18.02.2015r.: zeznania świadków: F. G. 00:05:32-00:19:11; J. Ł. 00:19:11-00:27:54; wyjaśnienia wnioskodawcy: 00:27:54-00:45:12

W dniu 13 czerwca 2014r. C. D. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 30 czerwca 2014r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy prawa do świadczenia.

dowody: akta ZUS - wniosek o emeryturę, decyzja.

Sąd zważył:

Odwołanie wnioskodawcy C. D. jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 t.j.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 pkt 2 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie do art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przy czym, zgodnie z §. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych

świadczeń (Dz. U. z 1983r., nr 10, poz. 49) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

W sprawie bezspornym był fakt iż wnioskodawca osiągnął wiek emerytalny, tj. 60 lat, na dzień 01 stycznia 1999r. posiadał wymagane 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Na dzień złożenia wniosku o emeryturę nie przystąpił do OFE. Ponadto wnioskodawcy organ rentowy uznał jako okres pracy w szczególnych warunkach łącznie 8 lat, 3 miesiące i 27 dni okresów pracy w szczególnych warunkach (od 13 września 1968r. do 9 stycznia 1977r.).

Sporną kwestią wymagając ustalenia było to, czy wnioskodawca posiadał nadto 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ustalając stan faktyczny w sprawie, sąd oparł się przede wszystkim na dokumentach zgromadzonych w aktach osobowych wnioskodawcy – szczególnie umowach o pracę, zakresach czynności, angażach, poleceniach służbowych. Dokumenty te bowiem obiektywnie i jednoznacznie wskazują na okresy pracy na określonych stanowiskach i pozwalają w powiązaniu z zeznaniami świadków F. G., J. Ł. i wyjaśnieniami wnioskodawcy – ocenić charakter jego pracy w okresie jego zatrudnienia w (...) Spółce z o. o. w P..

Na podstawie przedstawionego materiału dowodowego, sąd podzielił stanowisko organu rentowego w tym zakresie, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Nie jest okresem pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia wnioskodawcy od 10 stycznia 1977r. do 30 września 1977r. na Wydziale (...) –(...). Obróbka skrawaniem, wykonywana na tym wydziale przy użyciu takich narzędzi jak frezarki, wytaczarki i tokarki – nie jest pracą w warunkach szczególnych.

Podobnie z okresem pracy wnioskodawcy w Wydziale(...) na stanowisku tokarza-ślusarza od 1 października 1977r. do 28 lutego 1979r. i na stanowisku frezera od 1 marca 1979r. do 4 grudnia 1988r. Wnioskodawca na stanowisku tokarza-ślusarza w tym wydziale zajmował się obróbką metalowych elementów na tokarce, czasami pomagał ślusarzom przy wycinaniu metalowych palnikami. Nie jest to praca wykonywana w szczególnych warunkach. Tak samo nie można uznać, iż wykonywał prace w szczególnych warunkach pracując przy obróbce elementów metalowych na frezarce.

Zawarte w wykazie A, prace w szczególnych warunkach uprawniających do obniżenia wieku emerytalnego - w hutnictwie i przemyśle metalowym wskazane są w dziale III tego wykazu i obejmują :

- 1) spiekalnie rud i wielkie piece
- 2) stalownie
- 3) produkcję węglików spiekanych, elektrod, rud i walczaków oraz żelazostopów
- 4) odlewnie staliwa, żeliwa, metali nieżelaznych i rur
- 5) produkcję tlenku cynku i cynku
- 6) produkcję oraz przetwórstwo ołowiu i kadmu
- 7) produkcje miedzi i odzysk metali
- 8) produkcję aluminium

- 9) odlewnie metali nieżelaznych i ich stopów
- 10) produkcję uboczną metali i chemikalia
- 11) hutnictwo żelaznika
- 12) wzbogacanie mechaniczne flotacji rud metali
- 13) koksochemię
- 14) oraz prace różne w hutnictwie i w przemyśle metalowym tj:
 67. Obsługa pieców grzewczych i obróbka cieplna, transport materiałów na gorąco oraz transport wewnętrzny między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie
 - poz. 68. Przerób żużla wielkopieczowego, stalowniczego i żelazostopowego oraz eksploatacja hałd
 69. Tłoczenie gwoździ, nitów oraz obsługa automatów do produkcji drutu kolczastego lub wyrobów z drutu
 70. Nabijanie na gorąco obręczy na beczki metalowe oraz gięcie prętów przy produkcji łańcuchów
 71. Metalizowanie natryskowe
 72. Malowanie minią
 73. Emaliowanie
 74. Pokrywanie wyrobów metalowych masami bitumicznymi
 75. Obsługa stanowisk ogniowych w produkcji żarówek, świetlówek, lamp radiowych itp.
 76. Prace w hartowniach i wytrawialniach, praca ocynkowaczy, ocynowaczy, kadmowaczy oraz galwanizerów - cynkiem, miedzią, chromem, kadmem i niklem
 77. Powlekanie na gorąco metalami kolorowymi lub tworzywami sztucznymi
 78. Szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne
 79. Kucie ręczne w kuźniach przemysłowych oraz obsługa młotów mechanicznych
 80. Piaskowanie na sucho i śrutowanie wewnątrz komór
 81. Prace w hamowniach przy próbach silników spalinowych
 82. Prace ślusarskie przy remoncie wewnątrz cystern
 83. Lutowanie płyt, blach i przewodów ołowianych oraz metali nieżelaznych
 84. Obsługa, remont prostowników i aparatury rtęciowej, ich opróżnianie, oczyszczanie i napełnianie rtęcią
 85. Obsługa gazogeneratorów
 86. Obsługa suwnic
 87. Prace przy produkcji łożysk tocznych
 88. Prace przy produkcji kabli

89. Prace przy wytwarzaniu ogniów galwanicznych

90. Prace wykonywane bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach.

Wykonywane przez wnioskodawcę w spornych okresach prace nie mieszczą się w tym dziale wykazu.

Nie są one również ujęte w Wykazie A, dziale XIV.

Dział ten obejmuje prace różne takie jak:

1. Prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego
2. Prace oczyszczaczy przemysłowych kotłów parowych lub wodnych
3. Prace wykonywane w warunkach zwiększonego lub zmniejszonego ciśnienia
4. Prace narażające na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia
5. Prace szczególnie obciążające narząd wzroku i wymagające precyzyjnego widzenia - w kartografii, montażu mikroelementów wymagającego posługiwania się przyrządami optycznymi oraz przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych
6. Prace ekip dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych i deratyzacyjnych
7. Prace stroicieli instrumentów muzycznych zatrudnionych w przemyśle muzycznym
8. Prace pralniczo-farbiarskie w pralniach chemicznych
9. Bezpośrednia obsługa stacji sprężarek
10. Prace murarskie przy naprawie na gorąco pieców przemysłowych, sklepień paleniskowych w parowozach i żeliwiaków
11. Prace w suszarniach z zastosowaniem podgrzewania, jeżeli temperatura powietrza w tych suszarniach przekracza 35°C
12. Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym
13. Prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych
14. Prace przy naprawie pomp wtryskowych, wtryskiwaczy i gaźników do silników spalinowych
15. Prace w zakładach naprawczych taboru kolejowego przy chemicznym myciu i czyszczeniu remontowanych części i zespołów taboru kolejowego oraz chemicznym usuwaniu powłok ochronnych
16. Prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych
17. Lakierowanie ręczne lub natryskowe - nie zhermetyzowane
18. Obsługa urządzeń i narzędzi wibracyjnych lub udarowych
19. Prace przy szlifowaniu wyrobów ze szkła
20. Prace przy produkcji drobnych wyrobów ze szkła

21. Prace ratowników górskich w Górskim Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym

22. Nadzór nad pracami wykonywanymi w przywieziennych zakładach pracy przez skazanych, tymczasowo aresztowanych i umieszczonych w ośrodkach przystosowania społecznego

23. Prace funkcjonariuszy pożarnictwa

24. Kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie

25. Bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Wykonywane w spornych okresach prace wnioskodawcy nie mogą w związku z tym zostać zaliczone do prac w szczególnych warunkach, które umożliwiają uzyskanie prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Przy ocenie charakteru pracy wnioskodawcy (...) w P. w spornych okresach nie ma znaczenia czy i jak te prace są kwalifikowane przez zarządzenia ministrów odpowiednich resortów. Takie zarządzenia zawierają jedynie wykazy stanowisk pracy w zakładzie, które zostały uznane za stanowiska, na których wykonuje się prace w szczególnych warunkach. Tego rodzaju wykazy nie mają mocy prawnej a jedynie charakter informacyjny, techniczno-porządkujący i uściślający. Ułatwiają identyfikację określonego stanowiska pracy w szczególnych warunkach, szczególnie, iż w załączniku do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r. nie wymienia się konkretnych stanowisk, lecz operuje pojęciem ogólnym (wymienia prace).

W świetle przedstawionych okoliczności, uznając, że wnioskodawca nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach i tym samym nie spełnił warunków wskazanych w treści przepisu art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego – oddalił odwołanie wnioskodawcy.